

Türkiye Turizm Endüstrisi için Sürdürülebilirlik Sertifikasyonunda Yeni Bir Ürün: Earthcheck

Arda Moltay

Endüstri Mühendisi
Mimta Ltd. Şti.

Geçtiğimiz senelerde, Türkiye konaklama sektörüne yönelik olarak iki ayrı sertifika sisteminin benimsenmeye başlamasına tanıklık ettik. Bunlardan birincisi “Yeşil Yıldız” olarak bilinen ve Turizm Bakanlığı’nın “Çevre Dostu Oteller” Tebliği’ne uygun olarak geliştirilmiş olan sertifika sistemi. İkincisi ise TUROB’un (Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği) benimsediği “Greening Hotels” sistemi. Her iki sertifika da, değerlendirmeye alınan otellerin sürdürülebilir işletmecilik uygulamaları ve sürdürülebilir altyapı özelliklerinin, sertifika listesindeki sürdürülebilirlik özelliklerine oranlanması ile tespit edilen bir seviye ile ilgili tesisin sertifikalandırılmasını mümkün kılıyor. Her ne kadar bu sertifikasyon sistemleri, değerlendirilen işletmeyi/mülkü bazı sürdürülebilirlik özellikleri açısından değerlendirse de, işletmenin/mülkün küresel bir kıyaslama cetveli içerisinde toplam sürdürülebilirlik açısından nerede olduğunu tespit etmeleri mümkün olamıyor. Bu nedenle de işletme/mülk yönetimini, sürdürülebilirlik ölçütlerinde sürekli ve uzun vadeli gelişme sağlayacak, stratejik ve rekabetçi bir iş modeli yaratması yönünde teşvik etme imkanları olmuyor.

Bu noktada, sürdürülebilirliğin sürekliliğinin turizm endüstrisi için neden hayati olduğunu irdelemekte fayda görüyoruz. UNWTO (Dünya Turizm Örgütü) verilerine göre, sadece 2014’de 1.1 milyar uluslararası turizm hareketi gerçekleşti ve bu hareketlilik dünya GSMH’sinin % 10’una, ihracatın % 6’sına, servis hizmetleri ihracatının % 30’una ve her 11 işin 1’ine karşılık gelen bir değer yaratılmasına imkan verdi. UNWTO, 2030 senesinde uluslararası turizm hareketlerinin 1.8 milyar seviyesine ulaşacağını öngörüyor. Turistik aktiviteye olan bu çok yüksek talebin temel motivasyonu dünyanın doğal güzelliklerini deneyimleyebilme isteği. Ancak turizm talebine kaynaklık eden doğal güzellikler çoğunlukla insan etkinliğinden ve küresel iklim değişikliği fenomeninin etkilerinden fazlasıyla etkilenen son derece kırılgan ekosistemler. Turizm endüstrisinin konuklarına verdiği deneyim sunma sözünü yerine getirme becerisi, kendisinin yerel ve küresel ayaklarını minimize etme becerisini geliştirmesinden geçiyor.

EarthCheck, yukarıda belirtilen ikilemi aşmak üzere turizm endüstrisine sürdürülebilirlik odaklı iş modelleri sunma sözünü veren bir kurum. EarthCheck 1987 senesinden bu yana, küçük işletmeler, çok uluslu işletmeler, yerel yönetimler ve destinasyon-

larla birlikte çalışarak sertifikasyon, kapasite geliştirme programları ve teknoloji çözümleri yolu ile temiz, güvenli ve müreffeh turizm destinasyonları yaratılmasına katkıda bulunuyor. Genel merkezi Brisbane, Avustralya olan EarthCheck, Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Singapur, Kore, Hollanda gibi ülkelerdeki araştırma ortakları ile ürünlerini sürekli geliştiriyor.

EarthCheck’in bayrak gemisi ürünü, işletmelere çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğin yönetimi için bir çerçeve sağlayan “EarthCheck Certified” sertifikasyonudur. Bu sertifikasyon, turizm ve seyahat ile ilgili tüm organizasyonlara uygulanabilir ve kalite, çevre yönetimi ve iş güvenliği ve sağlığı sistemleri ile de entegrasyonu sağlanabilir. “EarthCheck Certified” programı, ISO 9001, 14001, 50001 ve kurumsal sosyal sorumluluk konusunda çerçeve sağlayan Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative – GRI) ile yüksek derece uyum sağlayacak şekilde ISO yönetim sistemlerinin ortak bileşenleri ile uyumlu olarak geliştirilmiştir. Standart, Dünya Sürdürülebilir Turizm Konseyi tarafından da kabul görmektedir.

EarthCheck’i benzer sistemlerden ayırt eden en temel fark, müşterilere hizmet sunmak üzere geliştirilmiş olan adanmış

- SERA GAZI SALIMLARI
- SOSYAL ve KÜLTÜREL KONULARIN YÖNETİMİ
- EKOSİSTEM KORUMASI ve YÖNETİMİ
- SU KAYNAKLARI / YAĞMUR SUYU YÖNETİMİ
- ENERJİ VERİMLİLİĞİ, KORUNMASI ve YÖNETİMİ
- ARAZI KULLANIMI PLANLAMASI VE YÖNETİMİ
- HAVA KALİTESİ VE GÜRÜLTÜ KONTROLÜ
- ATIKSU YÖNETİMİ
- KATI ATIK YÖNETİMİ
- ÇEVREYE ZARARLI MADDELER

yazılım platformu My EarthCheck'dir. My EarthCheck, günlük analitiklerin sunumu konusunda yeni bir yaklaşım getiren bir çevrim içi sürdürülebilirlik platformudur. Bu platform, sürdürülebilirlik performansını kendi istekleri doğrultusunda yönetmeleri için müşterilere her zamankinden daha çok imkan sunar ve dünya çapında kurumsal sosyal sorumluluk ekipleri, yöneticiler ve üst yönetimler tarafından güvenle kullanılmaktadır.

EarthCheck'in bütüncül sürdürülebilirlik çerçevesi, işletmenin, yukarıda sağdaki grafik kutusunda gösterilen temel performans alanlarını ölçmesini ve sektör performansı ile karşılaştırmasını sağlar. Standardın uygulanması için; çevresel ve sosyal politikanın oluşturulması, tesisin bahsedilen temel alanlardaki ayakzı verilerinin derlenmesi ve My Earthcheck'e yüklenmesi, yasal doküman kayıtlarının oluşturulması, sürdürülebilirlik yaklaşımının oluşturulması ve performans iyileştirmelerinin sağlanması ve politikalar ile sonuçların duyurulması ana adımları uygulanır. İşletmenin verilerinin derlenmesi ve karşılaştırmasının yapılması ardından "EarthCheck Benchmarked" statüsü kazanılırken, standardın gereklerinin yerine getirilmesini takiben de "Earthcheck Certified" statüsü kazanılır. Arka arkaya beş yıl ve daha uzun süre programda başarılı olmuş olan işletmelere "GOLD", 10 yıldan sonra "PLATINUM" ve 15 yıldan sonra ise "MASTER" statüsü verilir.

EarthCheck standardına yapılan yatırımın

geri dönüşü somuttur ve Avustralya Griffith Üniversitesi Turizm Enstitüsü'nce bağımsız olarak doğrulanmıştır. EarthCheck'in, dünyanın çeşitli noktalarındaki otel mülklerinin işletme performanslarını takip eden veritabanında yapılan geçmişe yönelik bir analiz, sertifikasyon programına katılımın rakamsal sonuçlarını ortaya koymaktadır:

- Ortalama olarak, mülk başına yıllık tüketilen kaynak maliyeti 500 bin \$ ile 1 milyon \$ aralığındadır.
- EarthCheck programına katılan işletmeler, yıllık kaynak kullanımlarını ortalama olarak % 4.2 (su), % 5.9 (elektrik) ve % 12 (atıklar) seviyelerinde azaltmayı başarmışlardır.
- EarthCheck'e dahil olan işletmelerin elde ettikleri yıllık tasarruflar onbin dolar seviyelerindedir.

EarthCheck Sertifikasyon programı üyeleri bugüne dek toplam 500 milyon USD üzerinde tasarruf sağlamışlardır.

Somut tasarruflar ve sağlam bir sürdürülebilirlik çerçevesinin yanı sıra, EarthCheck, kayıtlı müşterilerine aşağıdaki katma değerli servisleri de sağlar:

- Her bir müşteri, sertifikasyon süreci boyunca, belirlenmiş bir "müşteri ilişkileri yöneticisi" tarafından destek görür.
- Müşteri, kritik konuların tanımlanması ve yapılabilir iyileştirmelerin önceliklendirilmesi konusunda destek alır.
- Müşteri, kapasite gelişimi ve tesis ya da yerleşke ölçeğinde yeni fırsatları tespit etmeyi sağlayacak detaylı araştırma,

vaka analizleri, veri föyleri ve şablonlara erişim hakkı kazanır.

- Müşteriler, EarthCheck Eğitim Akademisi tarafından hazırlanmış olan eğitim materyalleri kütüphanesine erişim hakkı kazanırlar.
- Müşteriler, EarthCheck Yazılım platformu üzerinden yazılım desteğine hak kazanırlar.
- EarthCheck sertifikasyonu uluslararası tanınırlık ve çeşitli satış platformlarında (ör. TripAdvisor) öncelikler sağlar.

EarthCheck'in işletmelerin ve tesislerin sürdürülebilirliğini değerlendirmek için kullanılan başka araçları da mevcuttur: "EarthCheck Evaluate" turizm tesislerinin sürdürülebilirliğini ölçmek için kullanılan, giriş seviyesi, çevrimiçi bir araçtır. "EarthCheck Destinations" programı destinasyon ölçeğindeki sürdürülebilirlik çabalarını yönetmek ve ölçmek amaçlıdır. Bina Planlama ve Tasarım Standardı (BDPS) ile Bölge Planlama ve Tasarım Standartı (PPDS) ise sürdürülebilir bina ve bölgelerin planlama ve tasarımı konusunda çalışan tasarımcı, mimar ve yatırımcılara değerlendirme ve sertifikasyon konularında rehberlik ve gerekli araçları sağlar.

EarthCheck programları ile sağlayabileceğiniz tasarruf imkanlarını tespit etmek, programlara kayıt olmak ya da daha fazla bilgi almak için Mimta Ltd. Şti. ile www.eco-yapi.com adresi üzerinden bağlantıya geçebilirsiniz. 🏠